Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. Podrobnosti o používaní súborov cookies.

Akceptovať Odmietnuť všetko

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

29.04.2022

Pandemická Prvá pomoc zamestnávateľom, zamestnancom a živnostníkom končí

Pandemická pomoc z dielne rezortu práce predstavuje historicky najväčšiu pomoc na ochranu zamestnanosti. Podporila približne tretinu pracovných miest v slovenskej ekonomike. Podmienky poskytovania finančných príspevkov a ich výška sa odvíjali od aktuálnej epidemiologickej situácie. V súčasnosti je pandemická situácia priaznivá, zamestnávatelia tak môžu pokračovať v prevádzkovej činnosti bez obmedzení, čím zaniká potreba poskytovania finančnej pomoci na účel ochrany pracovných miest. 30. apríla 2022 je posledný dátum, v rámci ktorého je možné predkladať žiadosti na príspevky v rámci Prvej pomoci. Výplaty budú až do 30. septembra 2022.

Na začiatku prvej vlny pandémie koronavírusu museli podnikatelia na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR zatvoriť svoje prevádzky alebo výrazne obmedziť svoju činnosť. Následne začali zamestnávatelia hromadne prepúšťať a mnohí živnostníci ukončili alebo prerušili svoju podnikateľskú činnosť. V tomto období neistoty a hroziacej krízy vysokej nezamestnanosti bola 31. marca 2020 na vláde schválená schéma pomoci na udržanie pracovných miest z dielne ministerstva práce. 6. apríla 2020 o 12:00 začali úrady práce prijímať prvé žiadosti o finančný príspevok. V tom čase ešte nikto netušil, že pôjde o masívnu finančnú pomoc, ktorá za 2 roky podporí viac ako 175-tisíc žiadateľov, t.j. zamestnávateľov a SZČO, sumou takmer 2,5 miliardy eur.

Prvá pomoc sa poskytovala za mesiace marec 2020 až február 2022 (s výnimkou augusta 2021) a postupne bola rozšírená na schémy Prvá pomoc + a Prvá pomoc ++. Podmienky poskytovania podpory, vrátane výšky príspevku, sa menili v čase v závislosti od aktuálnej pandemickej situácie a z nej plynúcich obmedzení podnikateľskej činnosti. Ministerstvo práce reflektovalo meniace sa potreby pracovného trhu rozširovaním okruhu oprávnených žiadateľov, zvyšovaním sumy finančného príspevku, rozširovaním možností výpočtu poklesu tržieb a ďalšími opatreniami.

Bez štátnej pomoci by v dôsledku veľkých nákladov boli zamestnávatelia nútení prepúšťať svojich zamestnancov a aj pre mnohých živnostníkov by bola situácia v súvislosti s COVID-19 likvidačná. Poberatelia príspevkov z projektu Prvá pomoc tvrdia, že vďaka tejto pomoci sa im podarilo zvládnuť krízové obdobie.

Vyplácanie príspevkov Prvej pomoci predstavovalo enormnú záťaž aj pre úrady práce. Najväčší nápor zaznamenali na začiatku jej uplatňovania. Zamestnanci úradov sa tejto agende venovali aj nad rámec svojho pracovného času, aby boli príspevky vyplatené žiadateľom v čo najkratšom čase.

Jednotlivé úrady práce tiež spracovávali aj žiadosti, ktoré boli v miestnej príslušnosti iných úradov. Zároveň na jeseň 2021 pracovníkom úradu pribudla povinnosť preverovať zamestnancov v Sociálnej poisťovni. Tiež poskytovali poradenstvo pre žiadateľov na infolinkách, ktoré boli zriadené na všetkých úradoch práce. Úradníci boli v intenzívnej komunikácii so žiadateľmi a v prípade neúplnej alebo nesprávne vyplnenej žiadosti/výkazu bezodkladne žiadateľa na chyby upozornili a požiadali o opravu. Stretli sa aj s atypickými požiadavkami, napr. keď klienti žiadali, aby im doniesli dohodu na podpis priamo domov, či vyžadovali, aby za nich vypísali žiadosť/výkaz. To všetko zamestnanci úradov vykonávali popri svojej bežnej práci, čo sa podpísalo aj na ich fyzickej aj psychickej vyčerpanosti.

Veľké ďakujem všetkým úradníkom, ktorí sa podieľali na agende Prvej pomoci, osobne vyjadril minister práce Milan Krajniak: *„Som veľmi vďačný zamestnancom úradov práce za to, že dokázali tak veľký objem pomoci posielať ľuďom už niekoľko dní po tom, čo sme tento projekt schválili. Je obdivuhodné, že na úkor svojho voľného času a svojich rodín nehľadeli na seba, ale snažili sa bezodkladne vyplácať finančnú pomoc, ktorú ľudia najviac potrebovali keď celá spoločnosť bola ohrozená pandémiou. Vyplatili najväčšiu pomoc v dejinách SR. Nedá sa ani slovami vyjadriť, ako veľmi si to vážim.“*

Po skúsenostiach s poskytovaním finančných príspevkov pre zamestnávateľov a následne pre zamestnancov prostredníctvom projektu Prvá pomoc, sme identifikovali potrebu trvalého nástroja ochrany pracovných miest. Ministerstvo preto dva roky intenzívne pracovalo na vytvorení zákonného systému pomoci pre udržanie zamestnanosti v čase krízy. Zákon o podpore v čase skrátenej práce nadobudol účinnosť 1. marca 2022. www.pomahameludom.sk

Skrátená práca ako nástroj pasívnej politiky trhu práce pomáha zamestnávateľovi udržať pracovné miesta, aby nemusel svojich zamestnancov prepúšťať. Vďaka tejto podpore sa zamestnávateľovi znižujú mzdové náklady a zároveň ušetrí náklady na hľadanie a zaškolenie nových zamestnancov po skončení obmedzenia činnosti. Zamestnanec nepríde o prácu a počas trvania prekážky v práci dostáva väčšinu príjmu.